

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudkyně Pavly Klusáčkové a soudce Vadima Hlavatého ve věci

žalobce: **Bc. M. H.**
bytem X

proti

žalované: **Česká advokátní komora**
se sídlem Praha 1, Národní 118/16

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 9. 2024, č. j. 10.01-000383/24-0003,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání a zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým žalobci nebyl bezplatně určen advokát k poskytnutí právní služby dle § 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii (dále jen „zákon o advokacii“).
2. Žalovaná neurčila žalobci advokáta ze třech důvodů, a to protože:
 - se jedná o zjevně bezdůvodné uplatňování nebo bránění práva podle § 18c odst. 5 věta třetí zákona o advokacii,

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

- se jedná o zneužití práva na bezplatnou právní pomoc ve smyslu § 18 odst. 5 věta třetí zákona o advokacii,
- žalobce neprokázal své příjmové a majetkové poměry dle § 18c odst. 4 zákona o advokacii.

II. Obsah žaloby

3. Žalobce nezákonnost napadeného rozhodnutí spatřoval předně ve skutečnosti, že podal žádost o určení advokáta dne 18. 7. 2024, avšak žalovaná rozhodla o žádosti žalobce dne 23. 9. 2024. Žalobce žalovanou upozornil, že lhůta k podání ústavní stížnosti uplyne dne 16. 9. 2024. Žalovaná mohla věc vyřídit bez zbytečných průtahů nebo ve lhůtě přiměřené, což neučinila.
4. Žalobce nesouhlasil se závěrem žalované, že se v jeho případě jednalo o zjevně bezdůvodné uplatňování práva. Uvedl, že žalovaná předjímá obsah ústavní stížnosti, když uvádí, jaké námitky by mohl žalobce vznést v ústavní stížnosti a jak by se k těmto případným námitkám stavěl Ústavní soud, na základě čehož dovozuje zjevně bezdůvodné uplatňování nebo bránění práva. Namítal, že žalovaná žádné zjevné důvody, ze kterých by vyplývala nesporná a jednoznačná neúspěšnost ústavní stížnosti neuvádí. Z napadeného rozhodnutí tak nelze zjistit, z jakého důvodu dospěla žalovaná k závěru o zjevně bezdůvodném uplatňování nebo bránění práva ze strany žalobce. Závěr žalované tak bez dalšího nemůže obstát (viz rozsudky zdejšího soudu sp. zn. 11 A 158/2011, odst. 21, a sp. zn. 3 A 68/2023, odst. 26 a 34).
5. Pokud jde o zneužití práva na bezplatnou právní pomoc, žalobce spatřoval nezákonnost napadeného rozhodnutí v tom, že žalovaná vydává počet žalobcem podaných žádostí (44) za důvod pro nevyhovění žádosti, aniž by přihlédla k povaze konkrétního řízení. Žalovaná své rozhodnutí přesvědčivě neodůvodnila (viz rozsudek zdejšího soudu sp. zn. 14 A 28/2022).
6. K poslednímu důvodu neurčení advokáta, tj. k neprokázání příjmových a majetkových poměrů, žalobce uvedl, že ho žalovaná nutí předložit doklady o výši příjmů i tehdy, pokud příjmy ze zaměstnání a ani z podnikání neměl. Žalovaná ho tak nutí vytvořit falešné doklady a přiložit falza (viz rozsudek zdejšího soudu sp. zn. 8 A 161/2019).
7. Dále žalobce uvedl, že ho žalovaná nutí zpeněžit – pronajmout nemovitosti, a to bez jednomyslného rozhodnutí všech zúčastněných a bez souhlasu všech spoluvlastníků. Žalovaná opomíjí obtíže, které se vyskytují v případě vyššího počtu spoluvlastníků. V uvedeném žalobce spatřoval porušení § 1238 odst. 1 občanského zákoníku, jakož i nerespektování rozsudku zdejšího soudu sp. zn. 3 A 68/2023, odst. 23.
8. Namítal, že ho žalovaná nutí zpeněžit – prodat spoluvlastnické podíly na nemovitosti, vlastněné za účelem vlastního bydlení či rodinné rekreace, které zdědil a do kterých mu nebyl umožněn přístup. Žalovaná tak nerespektuje rozsudek zdejšího soudu sp. zn. 3 A 68/2023, odst. 21, a Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 23/2009, odst. 24, sp. zn. 1 As 23/2009, odst. 12 a 15.
9. Tvrdil, že je nucen neoprávněně vniknout do obydlí jiného, do rodinného domu v k. ú. X, jen kvůli tomu, abych se mohl bránit u soudu. V tom žalobce spatřoval protizákonný způsob opatření si užívání nemovitosti k vlastnímu bydlení, navádění k trestnému činu porušování domovní svobody v jednočinném souběhu s trestným činem útisku.
10. Nezákonnost napadeného rozhodnutí žalobce dále spatřoval ve skutečnosti, že jím je nucen předložit nájemní smlouvu na družstevní byt nebo rozhodnutí o přiznání příspěvku na

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

bydlení i tehdy, pokud k žádosti přiložil poslední bankovní výpis z účtu, podle kterého pobírá od příslušného úřadu práce příspěvek na bydlení, a v žádosti uvedl výdaje na nájemné a elektřinu, které výši příspěvku na bydlení zjevně nepřevyšovaly. Není tak zřejmé, jaký účel měl být předložením nájemní smlouvy dosažen, ani jeho nezbytnost. Tvrdil, že nebyl dodržen požadavek proporcionality při rozhodování (viz rozsudek Krajského soudu v Praze sp. zn. 51 A 96/2023, odst. 41).

11. Rovněž namítal, že napadeným rozhodnutím je nucena jiná osoba – I. H. prohlásit, z jakého důvodu žadateli není schopna poskytnout případnou zápůjčku na úhradu požadovaného právního zastoupení. V tom žalobce spatřoval trestný čin útisku.
12. Nezákonnost napadeného rozhodnutí spatřoval žalobce i v tom, že jím je nucen doložit existenci a výši svého dluhu vůči I. H. i tehdy, pokud kromě příspěvku na živobytí a příspěvku na bydlení nemá žádný příjem nebo majetek, ze kterého bych mohl požadované právní zastoupení zaplatit (viz rozsudek Krajského soudu v Praze sp. zn. 51 A 96/2023, odst. 41).
13. Dle žalobce je napadené rozhodnutí nezákonné i v tom, že jím je nucen předjímat, že má na své finanční situaci svoji vlastní vinu. Žalovaná neuznává judikaturu soudů, podle které rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty je v zásadě způsobilé zasáhnout do základních práv a svobod účastníků řízení (sp. zn. I. ÚS 211/99), a dokonce překročit pravomoc (sp. zn. IV.ÚS 100/99), i tehdy, pokud žalobce kromě příspěvku na živobytí a příspěvku na bydlení nemá žádný příjem nebo majetek, ze kterého by mohl požadované právní zastoupení zaplatit (viz rozsudek Krajského soudu v Praze sp. zn. 51 A 96/2023, odst. 41).
14. Konečně žalobce spatřoval nezákonnost napadeného rozhodnutí ve skutečnosti, že jím je nucen předjímat, že se vyhýbá dosahování adekvátních příjmů. Žalovaná neuznává judikaturu soudů, podle které to, že žadatel přes evidenci u příslušného úřadu práce práci nesehnal, se považuje za objektivní okolnost, která brání žadateli v práci nebo v jiné výdělečné činnosti (viz sp. zn. 30 Cdo 2473/2014).

III. Vyjádření žalované k podané žalobě

15. Ve vyjádření k podané žalobě žalovaná odkázala na napadené rozhodnutí a navrhla, aby soud podanou žalobu zamítl.
16. Žalovaná předně upozornila, že napadené rozhodnutí stojí na třech zákonných důvodech, které jsou rozvedeny na sedmi stranách textu, jenž je členěn do 18 bodů.
17. V bodech 11., 12. a 13. žalovaná odkázala na tři dřívější soudní rozhodnutí (jde vždy o usnesení Krajského soudu v Praze, a to ze dne 24. 10. 2022, č. j. 101 Co 229/2022-2725; ze dne 21. 9. 2022, č. j. 21 Co 249/2022-99, 21 Co 250/2022-99; a ze dne 17. 7. 2019, č. j. 101Co 223/2019-1836), kterým byla uložena žalobci pořádková pokuta za hrubě urážlivá podání. V bodech 5.–10. napadeného rozhodnutí žalovaná přiblížila, proč dospěla k závěru, že žalobcova žádost je žádostí zjevně bezdůvodného uplatňování či bránění práva ve smyslu § 18c odst. 5 věta třetí zákona o advokacii.
18. V bodu 14 napadeného rozhodnutí žalovaná vyjevila, proč dospěla k závěru, že žalobcova žádost je žádostí zneužívající právo na bezplatnou právní pomoc dle § 18 odst. 5 věta třetí zákona o advokacii. Žalovaná neuvedla pouze kvantifikační kritéria (počet žádostí a jejich akcelerace v posledních třech letech), která by neobstála, ale i obsah žádostí žalobce, kterým předcházela sériově a stereotypně vedená soudní řízení stran návrhů na zrušení rozhodnutí soudů o uložení pořádkových pokut žalobci za jím činěná hrubě urážlivá podání.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

19. V bodech 15., 16. a 17. napadeného rozhodnutí se žalovaná zabývala tím, proč dospěla k závěru, že žalobce jako žadatel řádně neprokázal své příjmové a majetkové poměry dle § 18c odst. 5 věta první zákona o advokacii – zejména že žalobce musí osvědčit své poměry (případně i osoby společně posuzované) za období šesti kalendářních měsíců předcházejících podání žádosti, dále i doklady o majetkových poměrech s tím, že výpis z bankovního účtu za červen 2024 takové zákonem stanovené období nepokrývá. Stejně tak žalobce nepřiblížil, proč jako osoba s nadstandardním (tj. vysokoškolským) vzděláním je nepřetržitě v evidenci nezaměstnaných osob od července 2021, aniž by byl současně osobou invalidní nebo zdravotně znevýhodněnou.
20. Dále žalovaná upozornila, že se předmětné soudní řízení stalo sporem akademickým, protože předmět poptávané právní služby zanikl dnem 30. 9. 2024. Žalobce si totiž podal ústavní stížnost sám, přičemž Ústavní soud o věci rozhodl dne 30. 9. 2024 pod sp. zn. II.ÚS 2588/24. K tomu žalovaná citovala z odůvodnění uvedeného usnesení.
21. Dále žalovaná měla za to, že se žalobce zcela mylně domnívá, že snad měl vytvářet falsa o svých příjmech. Žalobce měl tyto příjmy dosvědčit za 6 měsíců předcházejících podání žádosti, stejně jako dosvědčit řádně své poměry majetkové. Neučinil tak, tím porušil (nenaplnil) § 18c odst. 4 a odst. 5 věta první zákona o advokacii.
22. Dle žalované měl žalobce formulářovou žádost řádně (tj. cele a logicky souladně) vyplnit, stran svých nulových příjmů měl výslovně prohlásit, že ze závislé ani samostatné příjmy nemá. Měl také uvést, proč tomu tak není a nemohl to odbýt přílohou o tom, že je od července 2021 v evidenci osob nezaměstnaných, ale také dotvrdit, co ho omezuje v jeho uplatnění na trhu práce. Ze žádosti neplynou žádné objektivní skutečnosti, proč by nemohl žalobce pracovat (není invalidou, není osobou na trhu práce znevýhodněnou, je vysokoškolsky vzdělanou osobou, a osobou stále věkově mladou etc.). Žalobce tvrdí jednu vyživovací povinnost k nezletilému dítěti a v tom okamžiku je pro něho každá práce nabízená na trhu práce prací vhodnou bez ohledu na jeho dosažené vzdělání a jeho dosud nabyté praktické zkušenosti na trhu práce. Obdobně lze totéž konstatovat o vysoké procesní aktivitě žalobce ve smyslu vedení desítek soudních a případně i jiných (správních) řízení: chce-li takové množství řízení žalobce vést, a být právně zastoupen, musí se prvotně zasadit o to, aby si případného právního zástupce pro tato řízení zvolil: instituty ustanovení zástupce pro řízení (soudem) a určení advokáta k poskytnutí právní služby (žalovanou) musí zůstat nástroji podpůrnými, výjimečnými.

IV. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

23. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)], a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
24. Při ústním jednání konaném dne 26. 5. 2025 setrvali účastníci řízení na svých stanoviscích.
25. Soud zamítl návrh žalobce na provedení důkazu v podobě výsledku žalované k vyjasnění obsahu důvodů napadeného rozhodnutí. Důvodem zamítnutí návrhu byla skutečnost, že soud přezkoumává vydané napadené rozhodnutí jako takové. Jakékoliv doplnění napadeného rozhodnutí učiněné při ústním jednání by bylo irrelevantní.
26. Soud při posouzení věci vyšel z následující právní úpravy:

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

- Podle § 18c odst. 4 zákona o advokacii k žádosti o určení advokáta k poskytnutí právní služby bezplatně musí žadatel přiložit doklady o výši příjmu žadatele a společně s ním posuzovaných osob za období 6 kalendářních měsíců předcházejících podání žádosti, jakož i doklady o jeho majetkových poměrech. Podrobnosti náležitostí žádosti a způsob prokazování příjmových a majetkových poměrů žadatele v případě žádosti o poskytnutí právní služby bezplatně, jakož i rozsah údajů, které je žadatel povinen Komore sdělit, stanoví Ministerstvo spravedlnosti vyhláškou.
- Podle § 18c odst. 5 zákona o advokacii komora určí advokáta k poskytnutí právní služby bezplatně žadateli, jehož příjmové a majetkové poměry to odůvodňují. Komora určí advokáta k poskytnutí právní služby žadateli, který osvědčil splnění zákonných podmínek, bez zbytečného odkladu. Komora žádosti nevyhoví, jestliže jde o zneužití práva nebo jde-li o zjevně bezdůvodné uplatňování nebo bránění práva.

27. Soud o podané žalobě uvážil následovně:

28. Soud předně neshledal důvodnou námitku, ve které žalobce namítal opožděné vyřízení jeho žádosti (žádost žalobce podal dne 17. 7. 2024, avšak rozhodnuto o ní bylo dne 23. 9. 2024). K uvedené námitce soud odkazuje na ustálenou judikaturu správních soudů, podle které skutečnost, že rozhodnutí bylo vydané mimo zákonnou lhůtu, nepředstavuje nezákonnost rozhodnutí. Konkrétně např. v rozsudku ze dne 10. 12. 2012, č. j. 2 Ans 14/2012-41, Nejvyšší správní soud uvedl, že „*je nutno mít na zřeteli, že lhůty pro vydání rozhodnutí jsou pouze lhůtami pořádkovými (jejich překročení samo o sobě nemůže vést k závěru o nezákonnosti procesního postupu či rozhodnutí, které z něj vzešlo) a jejich nedodržení vůbec nemusí být nečinností správního orgánu [...]*“. V rozsudku ze dne 5. 6. 2024, č. j. 7 As 16/2024-27, pak Nejvyšší správní soud konstatoval, že „*[i] lhůty pro vydání rozhodnutí dle § 71 správního řádu jsou procesními lhůtami pořádkového charakteru, s jejichž marným uplynutím zákon nespojuje žádné následky pro hmotněprávní vztahy, které měly být rozhodnutím upraveny (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2020, č. j. 1 As 42/2019 50, ze dne 15. 4. 2015, č. j. 4 As 43/2015 40, a ze dne 31. 12. 2014, č. j. 3 As 27/2014 27). Nevydáním rozhodnutí ve stanovené lhůtě se správní orgán stává nečinným, přičemž prostředkem ochrany je v takovém případě žaloba proti nečinnosti (§ 80 správního řádu a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2012, č. j. 2 Ans 14/2012 41, ze dne 18. 10. 2007, č. j. 7 Ans 1/2007 100 atd.)*“. Ve shodě s výše uvedeným má soud za to, že lhůta pro vydání rozhodnutí dle § 18c odst. 5 zákona o advokacii („*bez zbytečného odkladu*“) je rovněž lhůtou procesní, na jejíž uplynutí zákon neváže žádné právní důsledky pro věc samu. Žalobní námitka je tak nedůvodná.
29. Dále soud zdůrazňuje, že napadené rozhodnutí žalovaná založila na třech důvodech, pro které nebyl žalobci k jeho žádosti určen advokát (viz výše). Skutečnost, že žalovaná neurčila žalobci advokáta ze třech odlišných důvodů, způsobuje, že soud by byl oprávněn zrušit napadené rozhodnutí pouze a jenom v případě, kdyby v rámci soudního přezkumu neobstál žádný z důvodů, pro který žalovaná žalobci advokáta neurčila. Obstojí-li během soudního přezkumu alespoň jeden z důvodů, kterým žalovaná zdůvodnila napadené rozhodnutí, není soud oprávněn napadené rozhodnutí zrušit.
30. Pokud jde o první z uvedených důvodů, tj. zjevně bezdůvodné uplatňování nebo bránění práva dle § 18c odst. 5 věta třetí zákona o advokacii, soud připomíná, že co je „*zjevně bezdůvodné uplatňování práva*“, vyložil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 7. 2021, č. j. 8 As 138/2021-30. V uvedeném rozsudku Nejvyšší správní soud pojem „*zjevně bezdůvodné uplatňování práva*“ v podstatě postavil na roveň kategorii zjevné neúspěšnosti návrhu dle §

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

36 odst. 3 s. ř. s. při rozhodování o návrhu na osvobození od soudních poplatků a pro ustanovení advokáta v řízení před soudem. Nejvyšší správní soud vyložil, že „[p]odstatou obou institutů je neustanovit zástupce a nehradit jeho náklady z veřejných financí pro zbytečnost a nedůvodnost takového postupu. I kdyby byl zástupce ustanoven, jeho jakákoliv aktivita by nemohla vést k úspěchu ve věci. I přestože je tak slovní vyjádření obou ustanovení jiné, jejich význam je v zásadě shodný, pouze pojem použitý v zákoně o advokacii lze považovat za o něco málo širší.“.

31. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2006, č. j. 4 Ads 19/2005-105, č. 909/2006 Sb. NSS, by zjevná neúspěšnost návrhu podle § 36 odst. 3 s. ř. s. měla být zjiitelná bez pochyb okamžitě, měla by být nesporná a naprosto jednoznačná bez toho, aby bylo prováděno dokazování. V rozsudku ze dne 19. 12. 2007, č. j. 7 Afs 102/2007-72, pak Nejvyšší správní soud uvedl, že „[v]lastnost „zjevně neúspěšného návrhu“, kterou zákonodárce vyjádřil pojmem „zjevně“, je třeba vykládat jako vlastnost návrhu seznatelnou „na první pohled“, jehož neúspěšnost je bez jakýchkoliv pochybností a dokazování zcela jednoznačná, nesporná a okamžitě zjiitelná. Takovým „zjevně neúspěšným návrhem“ může být např.: opožděně podaná žaloba, opožděně podaná kasační stížnost; návrh na prominutí zmeškání zákonné lhůty, kterou nelze prominout; návrh, který je výslovně (bez meritorního posouzení charakteru a povahy žalobou napadeného úkonu) vyloučen z meritorního přezkoumání, jako je např. kasační stížnost proti usnesení o přerušení řízení.“.
32. Na základě shora uvedeného má soud za to, že z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že zjevně bezúspěšným návrhem, resp. i zjevným bezdůvodným uplatňováním práva mohou být situace, kdy se osoba svým návrhem sice snaží domoci určitého procesního výsledku, ovšem činí to za takových podmínek, které úspěšnost této procesní aktivity už na první pohled zcela negují. Typickým příkladem zjevné procesní neúspěšnosti (zjevně bezdůvodného uplatňovaného práva) pak mohou být především opožděné žádosti, návrhy či opravné prostředky.
33. V projednávaném případě žalovaná závěr o zjevně bezdůvodném uplatňování a bránění práva dle § 18c odst. 5 zákona o advokacii založila na tvrzení, že požadavek žalobce směřuje k přezkoumání rozhodnutí obecných soudů Ústavním soudem, a dále na postavení Ústavního soudu. Takové odůvodnění však soud považuje za nedostatečné, neboť z něho nevyplývá, v čem konkrétně žalovaná spatřuje zjevně bezdůvodné uplatňování a bránění práva. Konstatování žalované, že požadavek žalobce směřuje k přezkoumání rozhodnutí obecných soudů Ústavním soudem, a rovněž obecnou citaci judikatury Ústavního soudu o jeho postavení, bez konkrétních závěrů vyvozených pro projednávaný případ, nelze považovat za řádné odůvodnění zjevně bezdůvodného uplatňování nebo bránění práv žalobcem. Nadto soudu není zřejmé, z čeho žalovaná dovozuje, že požadavek žalobce směřuje k přezkoumání rozhodnutí obecných soudů Ústavním soudem. Žalobce totiž v žádosti uvedl, že o určení advokáta žádá pro řízení před Ústavním soudem.
34. Soud rovněž poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2006, č. j. 3 As 26/2006-69, podle kterého „[z]ávěr o zjevné neúspěšnosti podaného návrhu by si byl soud prvního stupně oprávněn učinit toliko v situaci, kdy by např. kasační stížnost byla podána opožděně, osobou k tomu zjevně neoprávněnou, či by byla podána proti rozhodnutí, proti němuž není kasační stížnost přípustná. Pokud však byla podaná kasační stížnost včasná, přípustná a stěžovatel byl zastoupen advokátem, nebylo možné dospět k závěru, že kasační stížnost zjevně nemůže být úspěšná, neboť Městský soud v Praze nebyl oprávněn činit si závěr o vlastním právním posouzení věci, které bylo kasační stížností napadáno.“ (poznámka: zdůraznění

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

provedl zdejší soud). Z uvedené rozsudku tedy vyplývá, že při posuzování zjevné bezúspěšnosti návrhu není krajský soud oprávněn učinit si sám předběžný úsudek o právním názoru Nejvyššího správního soudu. Jestliže tedy není soud v případě návrhu na osvobození od soudních poplatků a pro ustanovení advokáta oprávněn učinit si předběžný úsudek o právním názoru Nejvyššího správního soudu, nemůže si ani žalovaná učinit předběžný úsudek o právní názor Ústavního soudu v obdobné situaci, tj. při posouzení žádosti o určení advokáta.

35. Napadené rozhodnutí tedy neobstálo v soudním přezkumu prvního z důvodů pro vydání napadeného rozhodnutí, který spočíval ve zjevně bezdůvodném uplatňování nebo bránění práva dle § 18c odst. 5 věta třetí zákona o advokacii.
36. *Pokud jde o druhý důvod neurčení advokáta, tj. zneužití práva na bezplatnou právní pomoc ve smyslu § 18 odst. 5 věty třetí zákona o advokacii, žalobce pouze namítal, že důvodem zamítnutí jeho žádosti byl počet jím podaných žádostí a nebylo přihlédnuto k povaze daného řízení. K uvedenému bodu soud předesílá, že rozsah a kvalita soudního přezkumu se odvíjí od formulace žalobních bodů. Je to totiž právě žalobce, který se domáhá přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí. Soud pak podle § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumává napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Bylo tedy výlučně na žalobci, aby v podané žalobě konkrétně specifikoval skutkové a právní důvody, pro které se domáhá soudního přezkumu napadeného rozhodnutí. Neučinil-li tak, respektive uplatnil-li námitku toliko v obecné rovině, soudu nezbylo než žalobou napadené rozhodnutí přezkoumat taktéž toliko v obecné rovině. Soud totiž není oprávněn a rovněž ani povinen na žalobní body jakkoliv usuzovat nebo je dovozovat. V případě, že by tak soud učinil, došlo by k narušení jeho nezávislosti a nestrannosti. K obdobnému závěru dospěl i rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, ve kterém konstatoval, že „míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod - byť i vyhovující - obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta.“.*
37. Soud se neztotožnil s tvrzením žalobce, že napadené rozhodnutí je, pokud jde o druhý z důvodů neurčení advokáta, založen pouze na počtu žádostí žalobce a není přihlédnuto k povaze daného řízení. V napadeném rozhodnutí žalovaná nejenže odkázala na počet žádostí žalobce, ale současně popsala tři konkrétní případy, ve kterých se zabývala skutkově obdobnými případy žalobce, tj. případy, které se odvíjely od uložení pořádkové pokuty žalobci z důvodu učiněného urážlivého podání. Dle žalované jsou řízení vedena sériově a stereotypně a jsou v nich namítány dříve neúspěšné argumenty, které byly již žalovanou nebo soudy odmítnuty. Žalovaná tak měla za to, že žalobci nejde o vyřešení sporné otázky, nýbrž o vyvolání a vedení sporu jako takového, respektive o vyvolání množství řízení. Žalobce podává množství žalob proti rozličným subjektům, přičemž v průběhu těchto řízení se chová vůči soudům či jiným orgánům hrubě urážlivě za což je sankcionován pořádkovými pokutami. Žalobce je osoba s vysokoškolským vzděláním a musí mu být zcela jasné, jakým způsobem se má chovat vůči soudci či jinému orgánu. Z výše uvedeného dle soudu jednoznačně vyplývá, že se žalovaná zabývala povahou řízení a současně že napadené rozhodnutí nestojí pouze na počtu podaných žádostí žalobce. Námitka žalobce je tak nedůvodná.

38. Odkaz žalobce na rozsudek zdejšího soudu sp. zn. 14 A 28/2022 neobstojí, a to s ohledem na skutkové odlišnosti jednotlivých případů. Ve věci sp. zn. 14 A 28/2022 bylo napadené rozhodnutí skutečně založeno pouze na počtu žádostí o určení advokáta tamějšího žalobce, což však není projednáváný případ (viz výše).
39. Protože žalobce vůči druhému z uvedených důvodů pro neučení advokáta jiné námitky neuplatnil, soud dospěl k závěru, že pokud jde o druhý důvod neurčení advokáta, napadené rozhodnutí obstálo v soudním přezkumu.
40. K *třetímu důvodu neurčení advokáta*, tj. že žalobce neprokázal své příjmové a majetkové poměry dle § 18c odst. 4 zákona o advokacii, soud úvodem sděluje, že žalovaná vystavěla napadené rozhodnutí na řadě důvodů, které v souhrnu vedou k závěru o neprokázání příjmových a majetkových poměrů žalobce. Žalobce oproti tomu rozporuje pouze jednotlivá tvrzení, aniž by bral v potaz odůvodnění jako celek. Zpochybnění jednoho tvrzení však nutně nemusí vést k závěru o nesprávnosti celého odůvodnění, obstojí-li odůvodnění jako celek. Jednotlivými žalobcem uplatněnými tvrzeními se soud bude zabývat postupně, tak jak byla žalobcem vznesena.
41. K tvrzení žalobce, že ho žalovaná nutí předložit doklady o výši příjmů i tehdy, pokud příjmy ze zaměstnání ani z podnikání neměl, respektive že ho nutí vytvořit falešné doklady a přiložit falza, soud uvádí, že mu není zřejmé, na základě jakých skutečností a důvodů žalobce k uvedenému závěru dospěl. Z obsahu žalovanou předloženého spisu a rovněž z napadeného rozhodnutí nic takového neplyne. Žalovaná v napadeném rozhodnutí měla pouze za to, že žalobcem předložený výpis z účtu za měsíc 6/2024 nepokrývá celé období stanovené v § 18c odst. 4 zákona o advokacii. Uvedenému závěru musí soud přitakat. Žalobcem předložený výpis z účtu mapuje pohyb na účtu žalobce v jediném měsíci, přestože § 18c odst. 4 zákona o advokacii požaduje předložit doklady ve vztahu k posledním šesti kalendářním měsícům předcházejícím podání žádosti. Nadto soud uvádí, že žalobce v rámci podané žádosti k údajům o příjmech ze závislé činnosti a ze samostatné činnosti neuvedl žádný bližší údaj, tedy ani to, že žádný takový příjem nemá.
42. K poukazu žalobce na rozsudek zdejšího soudu sp. zn. 8 A 161/2019 soud uvádí, že napadené rozhodnutí je založeno na zcela odlišných skutečnostech než těch, které jsou uvedeny v rozhodnutí, které je projednáváno soudem nyní. Odkaz žalobce na rozsudek sp. zn. 8 A 161/2019 tak není přílehlavý. S ohledem na shora uvedené je tvrzení žalobce nedůvodné.
43. K tvrzení nezákonnosti napadeného rozhodnutí z důvodu, že žalovaná nutí žalobce zpeněžit, tzn. pronajmout nebo prodat nemovitosti, které má žalobce ve spoluvlastnictví, soud akcentuje, že (spolu)vlastnictví nemovitosti nemůže být důvodem, který by sám o sobě vedl k zamítnutí žádosti o určení advokáta. To však nutně neznamená, že při celkovém posouzení příjmových a majetkových poměrů žadatele nelze ke (spolu)vlastnictví nemovitosti přihlídnout. (Spolu)vlastnictví nemovitosti totiž zpravidla vede k závěru, že žadatel není nemajetný, avšak že tento majetek nelze použít k náhradě nákladů na advokáta. V této části je tak nutno námitce žalobce přisvědčit, respektive napadené rozhodnutí částečně korigovat.
44. Pro tvrzení, že napadené rozhodnutí žalobce nutí neoprávněně vniknout do obydlí jiného, respektive protizákonně si opatřit k bydlení nemovitost jiného, soud v napadeném rozhodnutí nenašel oporu. V napadeném rozhodnutí žalovaná poukázala na to, že žalobce obývá družstevní byt, aniž by z uvedeného zjištění vyvozovala jakékoliv další skutečnosti (např. že může podíl v družstvu prodat, apod.). Tvrzení žalobce je tak nedůvodné.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

45. Nezákonnost napadeného rozhodnutí nelze dovodit ze skutečnosti, že žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí vytkla žalobci skutečnost, že nepředložil nájemní smlouvu na družstevní byt, který obývá, a ani rozhodnutí o přiznání příspěvku na bydlení. Předně je povinností žalobce, aby své tvrzení uvedené v žádosti o určení advokáta řádně doložil. Na nezbytnost doložení tvrzení uvedených v žádosti je žadatel opakovaně ve formuláři žádosti upozorňován. Jestliže tedy žalobce mezi své výdaje zahrnul výši nájemného, bylo jeho povinností toto své tvrzení řádně doložit. Neučinil-li tak, nelze tuto skutečnost přičítat k tíži žalované. Obdobný závěr lze učinit i ve vztahu k rozhodnutí o příspěvku na bydlení. V tomto případě soud k odkazu žalobce na jím předložený bankovní výpis uvádí, že dle § 18c odst. 4 zákona o advokacii je žalovaná povinna posoudit příjmové a majetkové poměry ve vztahu k posledním šesti kalendářním měsícům před podáním žádosti. Jestliže tedy žalobce předložil pouze výpis z účtu vztahující se k poslednímu měsíci, aniž by prokázal, od kdy daný příspěvek pobírá a zda se vztahuje k celému vytčenému období, nelze takové doložení tvrzení žalobce považovat za úplné a dostatečné.
46. K výše uvedenému soud rovněž podotýká, že i v případě žádosti žalobce o osvobození od soudních poplatků v projednávaném případě po žalobci požadoval, aby předložil nájemní smlouvu a rozhodnutí o přiznání příspěvku na bydlení (viz přípis ze dne 23. 10. 2024, č. j. 17 A 87/2024-18). Důvodem tohoto postupu byla skutečnost, že výše příspěvku na bydlení podstatně překračovala výši nájemného, a to i po přihlédnutí k výdajům za elektřinu. Soudu tak vznikly pochyby o žalobcem uváděných skutečnostech.
47. K žalobcem opakovaným odkazům na rozsudek Krajského soudu v Praze sp. zn. 51 A 96/2023 a na jeho odst. 41 soud uvádí, že uvedený rozsudek se týká projednání žaloby žalobce na ochranu před nezákonným zásahem Policie ČR, který spočíval ve výzvě k provedení a v provedení identifikačních úkonů podle § 65 odst. 1 písm. a) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Dle soudu se jedná o skutkově zcela odlišné případy. Opakované odkazy na tento rozsudek vzhledem k zásadní odlišnosti obou případů tak nemohou obstát.
48. Tvrzení nezákonnosti napadeného rozhodnutí z důvodu, že I. H. je nucena prohlásit, z jakého důvodu není schopna poskytnout žalobci zápůjčku, neshledal soud důvodné. Z napadeného rozhodnutí totiž nikterak nevyplývá, že by žalovaná po žalobci požadovala, aby I. H. učinila jakékoliv prohlášení. Žalovaná pouze podotkla, že na životní náklady žalobce ve značném rozsahu přispívá I. H., přičemž pokud ta je žalobci schopna půjčovat částky v řádu tisíců až desítek tisíc korun z titulu zápůjček, není zřejmé, z jakého důvodu není schopna žalobci poskytnout zápůjčku i na požadované právní zastoupení. Z uvedeného kontextu žalobcem vytčené tvrzení neplatí.
49. Nezákonnost napadeného rozhodnutí nezpůsobuje poukaz žalované, že žalobce nedoložil dluh vůči I. H. Jak soud uvedl výše, jestliže žalobce v žádosti mezi své dluhy uvedl i dluh vůči I. H., který nadto dosahoval vzhledem k poměrům žalobce nemalé výše (500 000 Kč), bylo jeho povinností ho doložit. Skutečnost, že tak neučinil, nelze klást k tíži žalované, ale výlučně žalobci. I v tomto případě soud poukazuje na skutečnost, že rovněž sám po žalobci požadoval, aby v rámci své žádosti o osvobození od soudních poplatků doložil výši dluhu vůči I. H. (viz přípis ze dne 23. 10. 2024, č. j. 17 A 87/2024-18).
50. Tvrzení žalobce, podle kterého je napadené rozhodnutí nezákonné, neboť je žalobce nucen předvídat, že má na své finanční situaci svoji vlastní vinu, není oprávněné. V napadeném rozhodnutí žalovaná zohlednila, že do majetkové situace žalobce se promítají i různými

orgány udělené pořádkové pokuty, tedy že žalobce má na svoji finanční situaci vliv. Samotné zohlednění uložených pořádkových pokut ze strany žalované nezákonnost napadeného rozhodnutí nezpůsobuje. Přihlédnutí k důvodům, které ovlivňují majetkové poměry žalobce, přiměřeně dokresluje jeho celkovou majetkovou situaci.

51. Nezákonnost napadeného rozhodnutí nezpůsobuje ani tvrzení, že je žalobce napadeným rozhodnutím nucen předjímat, že se vyhýbá dosahování adekvátních příjmů. Uvedené tvrzení je dle soudu vytrženo z kontextu napadeného rozhodnutí. V napadeném rozhodnutí žalovaná přihlédla k tomu, že žalobce je vysokoškolsky vzdělaná osoba, v produktivním věku, není omezen v možnosti opatřit si prostředky pro živobytí (není invalidním důchodcem, ani osobou zdravotně znevýhodněnou), tedy je osobou s lepšími dispozicemi pro profesní uplatnění, avšak žalobce svých schopností nevyužívá a bezdůvodně se vyhýbá dosahování adekvátních příjmů. Dle soudu z kontextu, v jakém žalovaná uvedené tvrzení učinila, nelze dovozovat nezákonnost napadeného rozhodnutí, ale toliko zohlednění další skutečnosti utvářející celkový obraz o majetkové situaci žalobce. Soud pak má za to, že samotná evidence u Úřadu práce k závěru o nemožnosti získat zaměstnání nepostačuje, respektive ji nedokládá. Tato evidence totiž neodráží skutečné úsilí a snahu uchazeče o nalezení zaměstnání. Odkaz žalobce na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 2473/2014 nepovažuje soud za relevantní, a to s ohledem na odlišné skutkové okolnosti. V případě, kterým se zabýval Nejvyšší soud, tamější žalobce doložil, že se snažil získat zaměstnání, avšak nebyl úspěšný. To však není případ zdejšího žalobce.
52. Na základě shora uvedeného má soud za to, že i když odhlédne od poukazu žalované na možnost žalobce zpeněžit svůj vlastnický podíl na nemovitostech v k. ú. X, napadené rozhodnutí v části neurčení advokáta z důvodu, že žalobce neprokázal své příjmové a majetkové poměry, ob stojí. Žalovaná nevystavěla napadené rozhodnutí, podle kterého žalobce neprokázal své příjmové a majetkové poměry, pouze na možnosti prodat podíl na nemovitostech, ale rovněž i na dalších skutečnostech. Přihlédnutí k těmto skutečnostem soud neshledal nezákonným.
53. *Soud shrnuje*, že v rámci soudního přezkumu obstály dva důvody, pro které žalovaná neurčila žalobci advokáta, není tak dán prostor pro zrušení napadeného rozhodnutí.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

54. Na základě výše uvedených závěrů soud žalobu zamítl pro nedůvodnost podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
55. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žalobci nepřiznal náhradu nákladů, jelikož neměl ve věci úspěch. Žalované náhrada nákladů řízení nepřísluší, neboť jí nevznikly náklady nad rámec její běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 26. května 2025

Milan Tauber v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.